

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De causa diluuij ca. xxxj.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Ecce est liber gene

b rariōis ade Repetit de generatiōe
ade: vt itegrū ordinē genealogiarū
psequat. Un̄ qdā incipiūt ab adam primā
eratē. Alij a seth: q̄b assentit methodi, et ideo
h̄ dicit: qz de abel null⁹ nat⁹ est: et generatiō
Cain tota perijt in diluuiō. Vicit adā, cxxx.
annis: et genuit seth ad imaginē et similitudinē
suā: ipse ad imaginē dei: reliquit ad imaginē
eius qd̄ fere idē est. Vel post mortalis mor
tales. Un̄ q̄lis terren⁹ tales et terrent. Forte
moyses, c. annos luc⁹ ade p̄termisit: qz vt dī
xim⁹, lxx. et methodi et ioseph⁹, cccxx. annoz
eū fuisse scribūt cum genuit seth. Iste genuit
enos: q̄ cainā: q̄ malaleel: q̄ iareb: q̄ enoch
q̄ marufalez: q̄ lamech: q̄ noe. Sicut ergo i
generatiōe Cain septim⁹ scz lamech fuit pel
sim⁹: ita i generatiōe seth septim⁹, h̄ enoch fu
it optim⁹. Et trāstulit illū de i paradisu vo
luptat⁹ ad tps: vt i fine tēporū cū belia puer
tat corda patrū i fili
os. Iudei tū causaz
hui⁹ trāslatiōis attri
buunt post septena
rio q̄ sanctitati eius
qz plures legunt s̄a
ctiores eo: quozū null⁹ trāslat⁹ est. In tantū
em̄ aiunt deū oīa sub septenario disposuisse
qz etiā dicunt cum septē celos creasse: et cui
qz nomē montū vocat. De annis marufa
le diuerse sunt opiniones. Scdm̄ cōputatiō
nem, lxx. vixit annos, xiiij. post diluuiū: s̄
non legitur fuisse i arca nec trāslat⁹ vt enoch.
Quidam dicunt qz mortu⁹ fuerit ante diluui
um sex annis. Hieronymus asserit qz eodez
anno in quo fuit diluuiū, quod etiam dili
gens computatiō annozū eius fm̄ genesim
manifestat. Tamen omnes in numero āno
rum vite eius conueniunt: quia vixit annis
dcccclxx. m̄. Porro noe fuit decim⁹ ab adā
in quo prima etas terminata est: ita qz et ipse
fuerit in ea. Huius etatis annos, lxx. ponūt
duo milia, ccc. lxx. alij, lxx. Hieronym⁹ nō
plene duo milia. Methodi⁹ duo milia. Ipe
tamē p̄ ciliades secula disponit: nec apponit
annos si sup̄sint et ideo nihil certū de nume
ro annoz tradidit.

De causa diluuij. Ca. XXXI

De vero cū qui

n gētoz est ānoz. genuit sem. cham
et iaphet. Moyses dicitur de dilu
uio p̄misit causā et dices. Cū cepissent hos
mines mltiplicari sup̄ terrā: viderūt filij dei
i. seth religiosi filias hoīm. i. de stirpe Cain:
et vici p̄cupiscētia acceperūt eas vxores: et
nati sunt inde gigātes. Tēpus qd̄ qū factū
fuerit h̄ vtrū sub noe vel an̄: vel multū vl̄ pa
rū ante non determinat. Ioseph⁹ autē dicit qz
vsqz ad septimā generatiōem boni p̄māserūt
filij seth. Post ad mala p̄gressi sūt recedētes
a solēnitatibz paternis: et ob h̄ p̄ra se deū ir
ritauerūt. Nā multū angeli dei. i. filij seth. id
est qui supra filij dei cū mulieribz coeuntes
iniuriosos filios genuerūt: q̄ p̄pter p̄fidelitaz
fortitudinis gigātes a grecis dicit sūt. De
thodius causaz diluuij hoīm scz peccata dif
fusius exequitur dices: qz quingentesimo āno
p̄me ciliadis. id est post p̄mam ciliades filij
Cain abutebant vxoribus fratrū suozum nī
mūz fornicatiōibz. Sexcentesimo anno mu
lieres in velantiā verse sup̄greffe virtis abute
bantur. Volutio adā: seth separauit cogna
tionem suā a cognatione Cain: qui redierat
ad natale solū. Nam et pater viues p̄hibue
rat ne p̄miserent: et habitauit seth in cordan
in quodā monte primo paradiso. Cain ha
bitauit i cāpo vbi fratre occiderat. Quingē
tesimo anno scdē ciliadis exarserūt hoies in
alterutrum coeuntes. Septingentesimo anno
scdē ciliadis filij seth cōcupierunt filias Cas
in et inde orti sunt gigātes. Et incepta ter
tia ciliade inuidauit
diluuiū. Sic ordiat. Hāc opinioez alibi
methodius. Potuit damnat augustinus,
etiā esse vt incubi de
mones genuissēt gigātes a magnitudine cor
poruz denominatos, sic dicitos a geos qd̄ ē
terra: quia incubi vel demones solēt i nocte
opprimere mulieres. s̄ etiā imānitati corporoz
rum respōdebat imānitas animoz. Post di
luuiū tñ nati sunt alij gigātes in hebron: et
post fuerūt in t̄bam ciuitate egypti: a qua et
titanes dicit sūt: de quoz stirpe fuit enachi
culus filij habitauerūt in hebron. De quibz
ortus est golias et quidam alij. Fratuz de
us peccatis hominum dicit. Penitet me sex
cisse hominē, q. d. Faciaz qd̄ solet facere ho
mo penitēs opis sūt: delet em̄ qd̄ fecerat. Et

Libri Genesis

est sensus. Delebo hoïem quem fecerā. Nō enim pmanebit spūs meus, id ē indignatio mea in hoïe in eternū qz caro est, q. d. Non pntā eum eternaliter vt diabolū quia fragilis ē: s; h reddā qd meretur. Et tamen pūs qz disperdam eū: dabo et temp⁹ penitendū s; cxx. annoz. Non em̄ intelligendū est de spū hominis, sed de dei indignatione. Nec ē termin⁹ iste humane vite post diluuium: cum post iueniat homo amplius vixisse. Et dixit domin⁹ hoc ante annos, cxx. qz inciperet fieri arca vt dicit Hieronym⁹: q̄ facta legit. c. annis. **U**tm strabum eo anno dixit quo cepit arca fieri. S; qz in malicia pseuerauerūt aū p̄ficum tēpus s; centesimo anno deleti sunt. **T**ū iosephus dicit hūc terminū vite hoim statutū. **Q**uā dicit deus tactus dolore cordis intrinsec⁹: forte nihil aliud ē qz q̄ homines latebat quātitas diuine offense. **U**l' antropospatos ē s; humana ppassio qū attri- buit deo qd hois est.

De arca Noe. **Ca. XXXII.**

De vero erat ^{per}fect⁹

N in generatōib; suis: q̄si nō illi⁹ pfectionis q̄ ē in patria: s; fm̄ modū generationis sue s; terrene. Et dixit dñs ad noe. **F**inis vnuerse carnis venit corā me p̄ter eos q̄ in arca erūt saluādī: disperdam eos cū terra. cū fertilitate terre. Tradit qz vigo- rem terre et fecunditatez lōge inferiorē cē p⁹ diluuiū q̄ ante: vnde eius carnū hoī concessus ē cū antea fructib; terre vicitaret. **F**ecit noe iuxta pceptū dñi arcam d lignis leui- gatis. i. politis: vel qdratis. **A**lia lfa: vel bituminatis longitudine, ccc. cubitoz; latitudi- ne. i. altitudine, cxx. ad modum s; humani corporis: in quo lōgitudō sexties est maior la- titudine: et decies maior altitudine. **E**st autē longitudo a planta vsq; ad verticem. **E**st la- titudo a crate lateris ad cratem. **A**ltitudo a dorso vsq; ad ventre. **Q**d tamen multi d cor- pore christi tm̄ dictū esse volunt: quia sic legitur in Isidoro q̄ humani corporis in- star ostendit in quo christ⁹ apparuit. **F**uit ergo hec arca in fū- damento quadrata

Quasi agricole locu- tus est domin⁹ vt fa- ceret scilicet nauē in- star arconij. id est ad- conum tendentis vl' forte ab arcēdo quā vndiq; clausa:

sed i forma altera parte longiori ab angulis in artum conscendens donec in cubito sumi- tas eius pficeretur. Bitumine intus et extra linata est: qd est gluten feruentissimū quo li- gna linata nō dissoluunt aliq̄ vi vel arte: nec materia vl' macerata bituminata solui potest sine menstruo mulieris. **I**n lacu iudee sup- natans colligitur. **I**n syria limus est a terra estuans. **F**acta sunt in ea cenacula et tristega id est distincōes dicte a trica. **D**icit alia trāf- latio bicamerata et tricamerata. **D**abuit em̄

quinq; cameras: q̄s Augustinus etiaz p̄- ter sentinas dicit ibi fuisse. dices super ta- bulatū sentine fuis- se bicameratā. **U**na enim camerarū erat stercoraria alta apo- thecaria: et sup hāc mātionem erat alia tricamerata. **L**atera- les camere erāt vna imittum: altera mīti-

um animalū: media hominū et auū. **E**t habuit hostiū vbi bicamerata et tricamerata iū- gebantur. **A**lij vero has q̄nq; cameras i al- titudine sola disponunt inferiores que et sen- tina stercorariam dicentes. **S**ecūdam supra il- lam apothecariā. **T**ertā imittum aialuz et serpentum et vbi he iunguntur ostium po- nunt. **Q**uartā mītum animalū. **S**upremā hominū et auū. **I**osephus tamen dicit arcā quattuor cameras habentē forte stercorariā vel sentinā non includens. **F**ecit in ea noe fe- nestram quam hebrei crystallinam fuisse tra- dunt: que in hebreo vocat meridatanū, a sym- macho diluculū. **D**icit rabanus cubitos ar- ce fuisse geometricos alioquin tanta capere non valeret. **C**ōtinet em̄ cubitus geometric⁹ sex nostros vel nouē. **P**roprie em̄ cubit⁹ pe- dem et dimidium habet.

De ingressu in arcā. **Ca. XXXIII.**

Effecta igitur

P arca dicit dominus ad noe. **I**n- gredieris arcam tu et filij tui vxoz tua et vxozes filiozū tuoz. **I**n his octo re- seruatum est seminarium generis humani. **E**t seorsum vxos: seorsuz mulieres noiauit dominus cum de ingressu loqueretur. **A**cll